

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 12
Joulukuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
pub. 81 54.

30:s vuosik. 1925

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Rauhallista ja iloista joulua!

(Tanskan kielestä suom.)

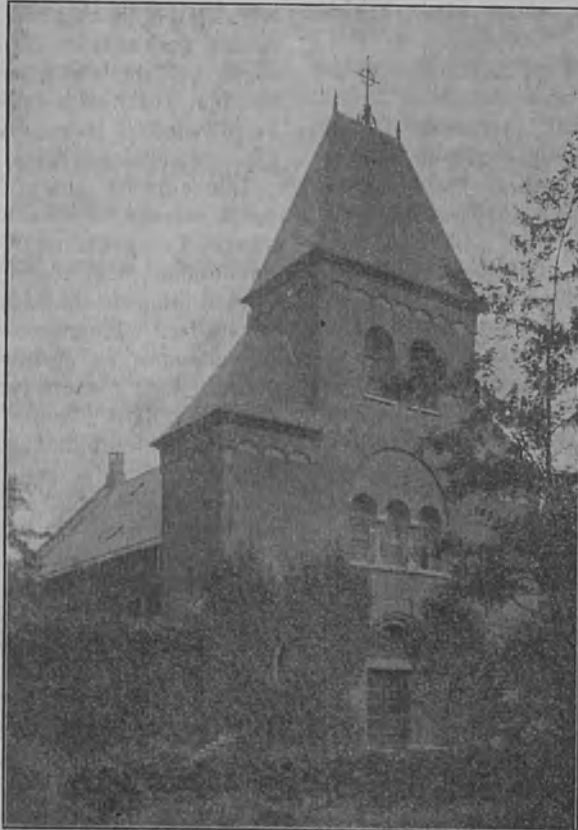
Joulu on taas tullut. Joulukuusi, joululahjat, jouluruuat, joulujuhlat, nekin ovat tulleet. Joulun aika on iloinen aika kaikille ihmisille, suurille ja pienille. Köyhät ja rikkaat, nuoret ja vanhat, uskovaiset ja uskomattomatkin iloitsevat jouluna, Varmaan kaikissa Suomenkin kodeissa vietetään joulua. Jouluilta koetetaan tehdä hauskaksi ja mieltälämmittäväksi kaikissa kodeissa. On ihmeellistä ja kaunista, että Jeesuksen syntymäpäivä on muodostunut juhlapäiväksi kaikille, vaikka kaikki ihmiset eivät jouluna iloitsekaan Jeesuksen syntymisestä eivätkä vielä ole Hänen ystäviään. Jeesus tuli maailmaan antamaan iloa kaikille ihmisille. Ilmoittivathan enkelitkin paimenille ensimmäisenä jouluyönä Betlehemissä: „Katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka tulee kaikille kansoille.“ Jouluiltana tuntuu siltä kuin koko kristitty osa ihmiskuntaa omistaisi Jeesuksen antaman ilon ja rauhan. Varmaan Jeesus on iloinen kun Hän taivaastaan katsoo alas maan päälle jouluna, näkee joulukuuset kynttilöineen, joulupalot kirkoissamme ja kodeissamme, kuuluu joululaulumme ja heikot kiitosrukouksemme sekä näkee ihmiset iloisina.

Niin, hyvä on, että iloitsemme Jeesuksen syntymäpäivänä. Mutta yhdestä asiasta tahtoisin huo-

mauttaa Suomen kuuromykille, jotka nyt käyvät jouluaan viettämään. Oletteko lukeneet sanomalehdistä, että suuressa Lontoon kaupungissa pidetään 2 minuuttia hiljaisuutta joka vuosi sinä päivänä,

jolloin maailmansota lopetettiin ja rauha tehtiin sotivien valtakuntien kesken? Tuona rauhanteon muistopäivänä pysähtyy kahdeksi minuutiksi kaikki liike ja työ Lontoossa: junat rautateillä, ajurit ja automobiilit ja jalkaisin kävelijät pysähtyvät teillä ja kaduilla, tehtaat seisautetaan, liike kaupapuodeissa lopetetaan. Noina kahtena hiljaisena minuuttina Lontoon miljoonat ihmiset muistavat kiitollisina Jumalalle sitä kaivatua hetkeä, jolloin vuosia kestäneen sodan jälkeen tuli rauha sotiville kansoille.

Toivoisin, että joulujuhlankin aikana pidettäisiin hiljainen hetki. Toivoisin, että jokainen yksityinen ihminen viettäisi hiljaisen hetken Jumalansa kanssa rukoukskammionsa yksinäisyydessä. Toivoisin, että jokainen meistä hetkeksi

Köpenhamininan k.m. seurakunnan kirkko.

panisi pois mielestään joululahjat, ruuat, huvitukset, juhlat y. m. ja olisi kahdenkesken hiljaa Jumalan kanssa, puhuisi Jumalalle ja antaisi Jumalan puhua hänelle. Silloin ajatteleisi hän, mitä hyvää Jeesus, syntyessään ihmiseksi Betlehemissä, on antanut meille. Siitä syn-

tyisi vasta oikea joululilo ja joulurauha sydämiimme.

Jumala antakoon meille runsaan siunauksensa joulujuhlana, antakoon meille pysyvän, syvän rauhansa ja oikean, puhtaan ilon Herrassa!

J. Jørgensen.

Kilpakiirjoitus!

Kuuromyökkäin Auttajayhdistyksen Turun paikallisosaston toimikunta julistaa tällä ilmoituksella kilpakiirjoituksen Turun kuumom, koulun entisten oppilaiden kesken. Toimikunta kehoittaa kaikkia entisiä oppilaita ottamaan osaa tähän ajatuksia kehittäväan kilpakiirjoitukseen. Saapuneet kirjoitukset jaetaan kahteen ryhmään osanottajien aikaisemman kielitaidon perusteella, joka heillä on ollut ennen kouluun tuloansa. Senvuoksi pyydetään kirjoittajia ilmoittamaan, millä iällä hän on kuuroutunut. Kirjoituksen alle on pantava kirjoittajan valitsema salanimi ja oikea nimi pannaan suljettuun paperilippuun.

Palkintoina jaetaan kummassakin ryhmässä kolme rahapalkintoa, nimittäin 50 mk., 30 mk. ja 20 mk. ja mahdollisesti ylimääräisenä palkintona 10 mk. Parhaat kirjoitukset toivotaan voitavan julaista Kuuromyökkäin Lehdessä.

Valittavat kirjoitusaiheet ovat seuraavat:

- 1) Ajatukseni raittiudesta.
- 2) Mitä hyötyä on ollut minulle kirjallisuuden lukemisesta?
- 3) Ajatukseni käsityöammattien sopivaisuudesta ja kannattavuudesta nykyään kuuromykkäille.
- 4) Miten minä olen suoriutunut puheessa kuulevien ihmisten kanssa?

Näistä aiheista kirjoittajat saavat valita jonkun kohdan ja lausua siitä itsenäisesti omia ajatuksiaan ja mielipiteitään. Toisten apua ei ole hyvä käyttää.

Kilpakiirjoitukset pyydetään lähettämään ensi maaliskuun ensimmäiseen päivään mennessä toimi kunnan puheenjohtajalle, opettaja J. K. Palomaalle, os. Turku, Kerttulinkatu 2.

Paranevatko kuurot korvat lentokoneessa lentämällä?

Eräässä Berlinin sanomalehdessä luin äskent uutisen, joka kertoi, että eräs kuuro mies, Janowski, oli saanut kuulokykynsä takaisin tehtyään lentokoneella matkan yöilmoihin. Sanottiin Janowskin olleen kuuron 20 vuotta.

Oli luonnollista, että tuo uutinen oli minusta mielenkiintoinen. Ajattelin sitä paljon. Eikä se minusta tuntunut kokonaan mahdottomalta. Tiedän,

että yöilmoissa liikkuu sähkövirtoja, jotka yhdessä lennon synnyttämän ilmanpaineen avulla voivat parantaa herpaantuneen kuulon.

Minäkin päätin koettaa saisinko lentomatalla kuuloni takaisin. Menin lentokoneen omistajan luo ja pyysin päästä lentokoneella lentämään parantuakseni kuuroudestani. Kun olin näyttänyt lääkärintodistuksen kuuroudestani, otti lentäjä minut ystävällisesti mukaansa koneeseen. Ehkä huvittaa kohtalotovereitani lukea miltä tämä matka tuntui ja mitä seurauksia siitä oli. Olen luultavasti ensimmäinen saksalainen kuuromykkä, joka on päässyt lentämään.

Eräänä heinäkuun päivänä kello 1,45 astuin kuuluisan lentäjän Richterin kanssa lentokoneeseen Tempelhofer kentällä. Kone oli aukinainen Junker metallikone D 443. Meidät sidottiin koneeseen kiinni. Katselijoita seisoj paljon ympärillämme. Huiskutimme heille jäähyväiset. Kone nousi maasta ilmaan lounasta kohti. Nuolennopeana, varmoin ottein kohosi jättiläislintu (lentokone) ylemmä, korkeammalle pilvimerta kohti. Muutamien minuuttien kuluttua olimme jo tuhat metriä korkealla maanpinnasta. Ilma kylmeni ja tahtoi väkisin tunkeutua paksujen vaatteitteni läpi. Kuuma kesänhelle muuttui täällä ylhäällä purevan kylmäksi ja kuta korkeammalle noustiin sitä kylmemmäksi tuli ilma.

Ilmeelliseltä tuntui minusta liidellä ja lentää siellä taivaan ja maan välillä, korkealla avaruudessa. En peljännyt. Mutta tunsin olevani niin mitättömän pieni olio maailmankaikkeudessa.

Me ihmiset luulemme olevamme niin tärkeät ja suuret. Panemme niin suuren arvon pikku toiveillemme ja suruillemme ja unohtamme olevamme vain pienen pienet hiukkaset suuren luonnon keskellä.

Eteenpäin huimaa vauhtia kulki kone ilmassa. Nuolennopeudella tuli vastaamme musta pilviröykkiö. Mutta samalla jo huomasimme päässeemme kosteitten höyryjen läpi ja ohitse. Ja taas lensimme valkoiseen pilvimereen. Maa peittyi näkyvistämme. Yläpuolellemme kaartui puhtaansininen taivaankansi. Mittari osoitti olevamme 3 tuhatta metriä korkealla. Silloin painui koneen oikea sivu äkkiä alaspäin. Koneen moottori tärisi hetkisen, tunsin pääni olevan alaspäin maata kohti ja huimaavaa vauhtia syöksyi kone alaspäin tehden vielä kaksi ympäripyörähdystä ilmassa. Muutaman minuutin kuluttua laskeusi koneemme maahan samaan paikkaan, mistä äsken olimme nousseet ilmaan.

Käsittämätöntä oli, mutta minä kuulin oikealla korvallani lähellä seisovain ihmisten äänet vaikka en heidän puhettansa ymmärtänytään. En tiedä johtuiko tuo hetkellinen kuulemiseni hermojeni jännityksestä, mielikuvituksesta vai mistä. Tahii oliko se totta? Kun lentokoneen ohjaaja huomasi, että kuulin, pyysi hän minua uudestaan nousemaan koneeseensa. Ja niin alkoi taas lento.

Kohousimme ilmaan. En tuntenut mitään pahoinvointia. Kun katsoin koneesta alas maahan päin olimme jo 4,500 metrin korkeudessa. Ihmeelliseltä näytti maa allamme. Kuinka pientä oli kaikki tuolla alhaalla! Miljoonakaupunki Berlin näytti olevan kämmenen kokoinen. Berlinin monen kilometrin pituinen Charlottenburginkatu oli tulitikun pituinen. Ympärillämme näkyi vain sininen taivas ja pilviä, pilviä! Panin hiljaa käteni ristiin ja ajattelin: „Herra, kuinka suuret ovat sinun tekosi!“

Taas alkoi huimaava syöksy alaspäin. Tuntui henkeä ahdistavan tämä hurja vauhti läpi ilmarmeren kohti syvyyttä, tyhjyyttä. Kone alkaa käydä harvaan — olemme maassa. Matka on loppunut.

Mikä oli matkan tulos? Parantuivatko korvat, palautuiko kuulo? Ei! Heti maahantulon jälkeen luulin kuulevani jotakin. Mutta jo saman päivän illalla olin taas täysin kuuro. Ehkä joku toinen kuuro tahtoo kokeilla myös lentämällä parantaa kuuloaan. Ehkä se hänelle onnistuu. Minusta ei lentämällä tullut kuulevaa.

Mutta unohtumattomana säilyy muistissani lentomatkanani yli pilvien.

(Saksal. K.m. lehdestä).

Köpenhaminan K.m. seurakunnan 25-vuotispäivä.

Joulukuun 1 p:nä viettivät kuurot kohtalotoverimme Tanskan suuressa pääkaupungissa, Köpenhaminassa, harvinaista kirkkojuhlaa. Heidän oma kuuromykkä seurakuntansa vietti silloin 25 vuotisjuhlaansa. Joulukuun 1 p:nä 1900 perustettiin Köpenhaminaan hallituksen määräyksestä kuuro-

mykkiä varten erikoinen seurakunta omine pappineen, kirkkoi-neen, pappiloi-neen, kir-konkir-joineen j.n.e. Sitä ennen ei Köpenhaminassa asuvilla monilla kuuromykillä ollut mitään järjestettyä sielunhoitoa. He kävivät jumalanpalveluksissa k.m. koululla joka pyhä. Mutta jouluk. 1 p:nä v. 1900 saivat he oman pappin, past. Joh. Jørgensen'in, joka

vielä tänäkin päivänä on heidän pappinsa. Aluksi pidettiin k.m. jumalanpalvelukset eräässä kuulevain kirkossa. Mutta jo vuonna 1904 rakennettiin k.m. lle oma kirkkokin. Ja kirkon yhteyteen rakennettiin pappila, kirkonvartijan asunto ja seurakuntasali. Tämä kirkko ja pappila ovat kauniin, rauhallisen puiston keskellä erittäin hyvällä paikalla. — 25 vuotta on nyt past. Jørgensen ollut Köpenhaminan kaupungin ja Seelanin saarella asuvien k.m. pappina. Häinkin vietti nyt 25 vuotisjuhlaansa. Pastori J. on tehnyt kovin paljon hyvää Köpenhaminan ja piirinsä k.m.:lle. Toivomme lehtemme ensi numerossa voivamme kertoa kuinka juhlapäivä siellä vietettiin. Suomesta lähetettiin muutamia onnittelukirjeitä ja sähkösanomia K.m. seurakunnalle ja sen pastorille Köpenhaminaan.

Köpenhaminan k.m. seurakunnan pappi, pastori Joh. Jørgensen.

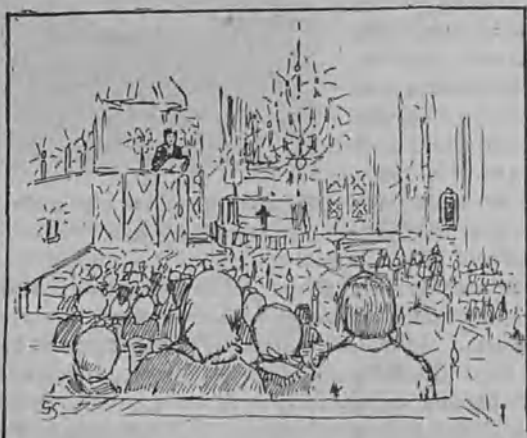

Köpenhaminan k.m. seurakunnan kirkko sisältä.

Pikku Ollin kirkkomatka.

(Norjankielestä).

Kellot kirkontornissa soivat ja soivat. Joka puolelta riensi kansaa temppeleä kohti, jonka pääportaittain edessä he yhtyivät ja yhtenä jonona astuivat Herran huoneen ovesta sisään. Jokaisen kasvot olivat vakavat ja jokaisella oli virsikirja kädessä. Mutta juhlavaatteisiin puetun kansan keskellä pujottelihe pieni Olli poikanen paljain päin

valkoinen pusero päällään ja siniset housut jalassa. Virsikirja oli hänelläkin kädessä ja hänen pienet, kalpeat kasvonsa olivat niin juhlallisen vakavat. Kukaan ei juuri huomannut Ollia, mutta hänen silmänsä tähystelivät tarkoin kirkkokansaa. Sattuipa hän silloin huomaamaan erään toisen pienen pojan, joka astui kirkkoon, pitäen kiinni äidin kädestä. Noin hänkin ennen oli tullut kirkkoon äidin kanssa. Raskas pala nousi pojan kurkkuun sitä muistella. Mutta nyt oli äiti niin sairaana eikä hän enää koskaan pääse kirkkoon. Hän oli jo kuullut taivaan suuren temppelein kellojen soiton kutsuvan. Ja nyt hän sairastuoteellaan vain valmisteli itseään lähtemään täältä kun kellot häntä viime kerran kutsuisivat. Äiti oli kertonut niin kauniisti tuosta suuresta taivaan temppeleistä. Mutta Olli tiesi, ettei hän äidin kädestä taluttamana saisi siihen kirkkoon mennä.

Kirkko oli melkein täynnä. Lehterille, melkein saarnatuolin viereen istuutui Olli ja avasi virsikirjansa. Lyijykynällä veti hän paksun viivan virsikirjaansa jokaisen virren kohdalle, jotka kirkossa veisattiin. Hän oli näet päättänyt pitää jumalanpalveluksen kotona sairaalle äidille. Kun äiti ei itse jaksanut tulla kirkkoon, niin täytyi hänen kuitenkin jollakin tavalla päästä osalliseksi jumalanpalveluksesta. Ja niin oli Olli keksinyt keinon itse pitää äidille hartaushetken kotona. Hän oli päättänyt laulaa sairaalle ne virret, jotka seurakunta kirkossa oli laulanut. Ja papin pitämän saarnan hän aikoi ulkomuistista äidille lukea. Tämä ajatus innostutti häntä niin, että silmät lois-

tivat iloa kun hän vaan sitä muisti. Jumalanpalvelus äidille kotona, samanlainen minkä seurakunta kirkossa vietti — mikä oiva ajatus, mikä ihana keksintö! Näinhän äitikin saa olla kuin kirkossa, äiti, joka pian pääsee taivaan suureen kirkkoon. Kuinka tämä ajatus lämmittikään hänen mieltään!

Nyt tuli pappi saarnatuoliin. Ollin mieli tuli entistä juhlallisemmaksi. Nyt täytyi olla tarkkavainainen ja panna jokainen papin sana muistiinsa. Pappi sanoi: „teillä on aina vaivaiset luonanne, mutta minua ei teillä aina ole“. Sen Olli ymmärsi. Vanha, köyhä pyykkimuija, joka heillä kävi vaatteita pesemässä, kuoli viime vuonna. Hänen jälkeensä tuli heille toinen yhtä vanha ja köyhä pesijä. Äiti oli usein lähettänyt päivällistä heille. Sitten puhui pappi pitkälti niistä lukemattomista tilaisuuksista ja tapauksista, jolloin voimme hyvää tehdä. „Kun rakkaudessa autamme lähimmäisiämme, niin teemme enkelien tehtäviä“, sanoi pappi. Niin, äidin enkeli tahtoi Olli olla, sen hän tiesi varmaan. „Me elämme maailmassa vain yhden kerran“, jatkoi pappi. „Niin, ja kuolema on kuin ovi, joka vie toiseen, suureen kirkkoon“, ajatteli Olli. Saarnassa oli kyllä paljon sellaista, mitä hänen pieni järkensä ei vielä ymmärtänyt. Mutta hän aikoi kertoa äidille kaiken, minkä muisti. Kyllä kait äiti loput ymmärtäisi.

Jumalanpalveluksen loputtua riensi Olli kotiin pitämään kirkonmenoa äidille. Näin kului koko kuukausi. Sunnuntai-iltoina piti pikku Olli jumalanpalveluksen äidilleen. Ja äiti iloitsi tämän pappinsa tähden. Eräänä päivänä tapasi Olli pyhäkoulunopettajansa, joka kysyi: „miksi ei Olli ole enää käynyt pyhäkouluun?“ „Ei minulla nyt ole aikaa“ vastasi poika. „Mitä tehtäviä sinulla sitten on kun et jouda pyhäkouluun tulemaan?“ „Minun pitää saarnata äidilleni“, sanoi Olli. Pyhäkoulunopettaja ei ensin ymmärtänyt tätä. Siksi Olli kertoikin sairaasta äidistään, kirkossa käynnistään ja kotijumalanpalveluksista, joita hän kuolevalle äidilleen piti. Silloin nousi kyöneleitä opettajan silmiin. „Jumala siunatkoon sinua, pikku kotipappi“, sanoi hän ja meni.

Tuli sitten se päivä, jolloin äiti kuuli taivaan kirkonkellojen kutsuvan häntä sinne. Jumalan rauha selussaan astui äiti helmiporteista sisään. Mutta Olli itki kuumia kyöneleitä kun armas äiti meni sinne yksin ja Olli ei saanutkaan äidin kädestä kiinni pitäen seurata mukana. Äiti vaan lupasi odottaa Ollia ja isää siellä. Silloin kietoi Olli käsivartensa isän kaulan ympäri ja sanoi: „isä, ensikerran kun kellot soivat menemme me sinne, sinä ja minä, eikö niin?“

H. B.

Huom! Uuden vuoden onnitteluja painetaan lehtemme tammikuun numeroon kuten ennenkin. Hinta 5 mk. henkilöiltä on lähetettävä lehden toimitukselle ennen tammik. 10 päivää. Tulot menevät Ävikin vanhainkodin hyväksi.

Syksyllä 1912 ja 1925 . . .

Kolea tuuli puhalsi vimmatusti pohjoisesta. Se tunkeutui vaatteitteni läpi ihoon ja puistatti. Kii-rehdin askeleitani ja panin juoksuksikin. Sormen-päitani nipisti. — Klokkarlan metsän loppuessa aukeni eteeni osa Loimaan laajaa rintamakylää. Muhkeni kirkon torni — loimaalaisten ylpeys — tuli näkyviin. Siellähän juuri oli . . . Sydämeni pampaili kovin, minun, 17vuotiaan pojan sydän . . .

Lokakuinen kura ei enää upottanut. Se oli jäänyt ja kannatti. Olin kulkenut 12 km:n tai-paleen, ja tulin perille . . . Pyhä ja outo tun-nelma valtasi minut tuijottaessani tornin huippuun, jossa valtava viiri, nokka pohjoiseenpäin, heilui. Arastellen aukaisin sakastin raskaan oven ja jäin seisomaan ovensuuhun. Tusinan verran ihmisiä käveli pitkin ja poikin lattiaa ja pysähtyi lämmit-telemään kamiinan eteen, jonkun sohiessa hiili-hangolla kekäleitä. He katsoivat minuun kysy-västi, tekivät käsillään ja sormillaan nopeita ja paljon merkitseviä viittauksia. Ymmärsin heitä niinkuin ymmärretään „toisessa maailmassa“, jonka „kansat“ eivät kuule korvin niitä tuhansia ääniä, jotka tuhansista syntymäpaikoista lähtevät liik-keelle ja häipyvät jälleen olemattomiin. Olinhan samaa kansaa heidän kanssaan. Odottelimme jotakuta „varsinaisen“ maailman edustajaa . . .

Ovi aukeni nopeasti ja nuori, minulle tunte-maton herrasmies astui sisään, katseittemme suun-tautuessa häneen. „Pastori, pastori!“ viittaili joku minulle, joka ujona koetin pysytellä kaikkein tak-impana. Pastori äkkäsi minut, nuorimman jou-kosta, ja tarjosi kätensä, hymyili ja puhui aivan samalla tavalla kuin koulunopettajat Turun kou-lua käydessäni. Tuntui kuin olisi hän jo ennen kanssani puhunut, vaikka olikin ensi kerta . . .

Niin, se olikin ensi kerta minulle silloin. Mutta nyt tuli viimeinen! Ja meille kaikille yhteisesti. Loimaan pienten lasten koululla se oli tänä syk-synä. Yksitoista kovaosaista näki pastorinsa — sanoisinko, — viimeisen kerran. Kuten ennen-kin vuosien varrella hän nyt viimeiselläkin ker-taa puhui meille kauniisti, kylvi siemeniä, jotka eivät ole kalliolle lentäneet, mutta nyt tavallista hartaammin . . .

Hänhän ei enää tule . . .

Hän menee puhumaan rikoksenteille eksyneille. Ammottava aukko on tullut keskuuteemme . . .

Veikko Kullervo.

Oma koti.

Menneinä vuosina olemme joskus tässä lehdessä julkaisseet kuvia kuuromykkien kodeista, joita he itse ovat rakentaneet tahi omalla työllään hankki-neet itselleen. Tällä kertaa taas painatamme *Kalle Hauskalan* oman kodin kuvan. Tämä talo on Urjalan pitäjässä, Kehron kylässä.

Kalle Hauskala on syntynyt maaliskuussa v. 1869 ja ollut kuuro lapsuudestaan asti. Myöskin on hän vahingossa menettänyt toisen silmänsä. Nuorena joutui hän rouva *Helena Luoman* oppilaaksi hänen yksityiseen. k.m. kouluunsa Huittisiin. Kouluaika ei ollut pitkä, 3 vuotta vain. Mutta Helena Luoma oli opettaja, joka ihmeellisellä tavalla osasi herät-tää ja kasvattaa oppilaissaan vakavan luonteen sekä antoi heille hyvät periaatteet. Vaikka oppilaat ei-vät lyhyen kouluaajan kuluessa ennättäneet saada paljon *tietoja*, niin saivat he vakavan ja hyvän *kasvatuksen*, niin että heistä koulusta päästyään tuli kunnollisia, ahkeria ja siivoja ihmisiä. Sellaisia ovat useimmat Helena Luoman entiset oppilaat. Sellainen on Kalle Hauskalakin. Koulusta päästyään rupesi hän puusepäksi. Puusepän työllä on hän hyvin elättänyt itsensä. 20 vuotta sitten hän rakensi itselleen oman talon, joka kuvassa näkyy ja jossa on 3 huonetta. Siinä on hän yksin elänyt. Itse on hän isännän ja emännän tehtävät suorittanut ja tyytyväinen on hän elämäänsä ja omaan kotiinsa. Kalle on tunnettu hyväksi puusepäksi koko paik-kakunnalla. Ja on hänellä monta ystävää ja aina paljon työtä. Voimme mainita senkin, että Kalle Hauskala on innokas K.m. lehden tilaaja ja „Kuu-romyökkäin Joulun“ asiamies. Jo alkuvuosista saakka on hän joka vuosi hankkinut joululehdellemme monta kymmentä tilaajaa ja tehnyt kauniin palve-luksen siten Kuuromykkäin Liitolle. Hän on niitä kuuromykkiä, jotka tahtovat ja osaavat myydä jou-lulehtiä. Hän saa ihmiset niitä ostamaan kun hän on niin hyvä tuttava ja ystävä kuulevien kanssa. Ihmiset ostavat häneltä mielellään joululehden, vaik-kei hän osaa yhtään puhua suulla.

Kuvassa näemme Kallen itsensä istuvan tuolilla. Hänen kuuleva veljensä on toinen kuvassa oleva mies.

Toivotamme Kalle Hauskalalle onnea eteenkin päin!

— Liittykää vakinaisiksi jäseniksi Suomen kuuro-mykkäin Liittoon! Jäsenmaksu on 50 mk. kerta kaik-kiaan. Nyt on K.m. Liitossa 596 jäsentä. Kuka pääsee 600:ksi jäseneksi? Vuosijäsenet maksavat jokavuosi 3 mk. Uudet jäsenet voivat ilmoittautua Liiton sihtee-rille, past. H. Nybergille, os. Johanneksentie 4, Helsinki.

URHEILUOSASTO

Kuuromykkä-urheilun Nestori.

Hjalmar Lovén.

Yksi tunnetuita Viipurin urheilijoita Hjalmar Lovén täytti 60 vuotta t.k. 13 p:nä. Hän on ollut monta vuotta Viipurin „Reippaan“ ja V.P.K:n jäsenenä sekä toimi innokkaana voimistelunjohtajana. Menestyksellä kilpailleena on hän ansainnut lukemattomia palkintoja voimistelusta, soudusta, hiihdosta, painista ja painojen nostosta. Helsingin Kuuromykkäin V. ja U.-seura kutsui hänet kunniajäsenekseen v. 1909 siksi, että hän oli ensimmäinen ansioitunut kuuromykkä-urheilija Suomessa.

Vanhana aktiivi-urheilijana on hän innolla ottanut osaa Viipurin Kuuromykkä-Urheilijat-seuran perustamiseen ja toiminut sen johtohenkilönä. Mieliurheiluaan, kalastusta harjoittelee hän vanhoilla päivillään. — Yhdymme onnittelemiin veteraanille merkkipäivän johdosta.

KUL:n illanvietto

pidetään lauantaina tammikuun 2 p:nä 1926 klo 7 ip. Helsingin Kuuromykkäin Yhdistyksen huoneustossa, Rikhardinkatu 2:ssa.

— Kuuromykkäin Urheilulehti tarjotaan tilattavaksi vuodeksi 1926. Oma lehtemme julkaisee kolmannen vuosikertansa tulevan vuoden alusta samankokoisena ja -hintaisena kuin tähänkin saakka, tarkoin seuraten sekä koti- että ulkomaiden kuuromykkäin urheiluelämää ja -harrastuksia ja pyrkien panemaan mitä suurimman huomion osanotollemme Pohjoismaisiin kuuromykkäin urheilujuhliin Kööpenhaminassa kesällä v. 1926. Lehtemme pyrkii olemaan osaltansa tukemassa ja innostuttamassa maamme kuuromykkiä hoitamaan ruumiillista kuntoonsa voimistelun ja urheilun avulla, tarjoten julki saavutettuja urheilutuloksia, joihin itsekukin innostunut urheilun harjoittaja voi vertailla omia tuloksiansa ja pyrkii ylittämäänkin niitä, sikäli kuin voima ja tottumus karttavat.

Maamme on kärsinyt monia kovia kolauksia urheilullisessa suhteessa, mikäli se koskee nimenomaan meitä kuuromykkiä. Onhan riveistämme poistunut tapaturman kautta Toivo Helmisen jälkeen parhain urheiluedustajamme, josta tämän lehden viime numerossa lyhyt uutinen lähemmin mainitsee. Onko teissä, Suomen kuuromykkäurheilijat, joku, joka omaa juoksulahjoja ja tahtoo niitä lannistumatta kehittää, voidaksensa astua riveistä poistuneen mainehikkaan urheilijan tilalle? Jos on, niin pannaan Jaakko Mikkolan „Rata- ja kenttäurheilun käsikirja“, jonka saa kirjakaupasta 18 markalla. Tämä lehti myöskin koettaa antaa apuansa neuvojen muodossa silloin tällöin urheilijoillemme.

Paitsi urheilutapahtumien ja -uutisten selostajana, pyrkii lehtemme olemaan Kuuromykkäin Urheiluliiton äänenkannattajan ominaisuudessa yhdyssiteenä maamme

kuurom. urheiluväen kesken, tehden vuorovaikutuksen mahdollisuutta myöten vilkkaammaksi, hyödyksi kaikille.

Kuuromykkäin Urheilulehti ilmestyy kerran kuukaudessa, maksuen 12 markkaa vuodelta. Lehteä voi tilata asiamiehiltä, joita on jokaisessa kuuromykkäin urheiluseurassa. Ne tilaajat, jotka eivät ole tilaisuudessa saamaan lehteään asiamiesten välityksellä, voivat tehdä tilauksensa osoitteella: Herra Eino Karilas, Helsinki, Linnankatu 5, C. Maksun (10 mk rahassa ja 2 mk posti-merkeissä) tulee seurata tilausta.

Asiamiehet saavat keräämistään tilauksista palkkiota seuraavasti:

Joka on kerännyt 9 maksettua tilausta, saa 1 ilmaiseksi			
” ” ” 18 ”	2	”	”
” ” ” 27 ”	3	”	j.n.e.

siis jokaisesta yhdeksästä maksetusta tilauksesta 1 ilmainen asiamiespalkkiona.

Asiamiehet! Ryhtykää ajoissa keräämään tilauksia ensi vuodeksi lehdellemme!

Toimitus.

Kuuromykkäsotilas.

Ranskanmaalla tapahtui muutamia vuosia sitten seuraava tapaus.

Eräs kuuromykkä, Aukusti, oli kutsuttu toisten poikain kanssa sotilastarkastukseen. Siellä sotaherrat ja lääkäri katsoivat olivatko pojat terveet päästäkseen sotaväkeen. Kun Aukustin vuoro oli mennä sotaherran ja lääkärin eteen otti hän taskustaan todistuksen. Sen oli kirjoittanut kuuromykkäinkoulun johtaja. Todistuksessa sanottiin, että Aukusti on kuuromykkä; hän ei siis voi tulla sotilaaksi. Aukusti aikoi antaa todistuksen erälle herralle ja rupesi puhumaan jotain. Mutta herralla oli kovin kiire, hän ei huolinut todistusta, vaan käski Aukustin olemaan hiljaa. Aukusti säikähti ja meni riviin toisten poikain kanssa. Hän riisui vaatteet päältänsä niinkuin toisetkin ja odotti koska hänet kutsutaan tarkastettavaksi. Kun hän koulussa oli oppinut katsomaan puhetta huulilta, niin huomasi hän selvästi milloin hänen nimensä luettiin paperista. Aukusti astui silloin kotaherran eteen. Todistus oli jäänyt takin taskuun, eikä Aukusti uskaltanut mennä sitä sieltä ottamaan. Lääkäri tarkasti Aukustin eikä kysynyt häneltä mitään. Aukusti oli muutoin ruumiiltaan terve. Ja niin hänestä tuli sotamies. Hänet lähetettiin eräseen sotilaskasarmiin kaupunkiin. Kuuromykkä oli luullut, ettei hänen kuuroutensa tähden tarvitseisi mennä sotaväkeen. Kun hän tuli kasarmiin oli hänellä siellä hauska olla. Sotamiehen vaatteet olivat kauniit. Toverit ihmettelivät kun Aukusti puhui aina niin kovalla ja kummallisella äänellä ja ymmärsi usein väärin, mitä hänelle puhuttiin. Mutta Aukusti oli aina iloisen näköinen. Siksi sotapojat pitivät häntä hauskana toverina, vaikka olikin harvapuhevainen.

Ensi päivinä teki Aukusti hyvin sotilastemppuja. Hän katsoi tarkoin, miten toiset niitä tekivät ja teki heti samoin. Mutta neljäntenä päivänä ran-

gaistiin häntä panemalla hänet putkaan, koska huomaamattaan oli tehnyt pahan virheen sotilas-harjoituksessa. Vakavasti käveli Aukusti kasarmin pihan yli putkaan (=sotilasvankilaan). Eräs päällikkö tuli hänen luokseen, tuuppasi häntä selkään ja kysyi miksi sotilas Aukusti meni putkaan? Kuuromykkä ei ymmärtänyt päällikön kysymystä, vaan seisoi hänen edessään tyhmän ja hämmästyneen näköisenä eikä vastannut mitään. Silloin päällikkö suuttui ja rupeisi haukkumaan Aukustia, mutta eihän Aukusti sitä ollenkaan ymmärtänyt, vaan oli hämmästynyt. Sattumalta tuli siihen toinen sotaherra, jonka puhetta Aukusti helpommin ymmärsi. Nyt selvisi asia. Aukusti ei ollut tahtonut tehdä virhettä, eikä hän ollut vihoissaan kenellekään, mutta kun hän oli kuuromykkä, niin ei hän heti ymmärtänyt kun päällikkö puhui sukkelaan suullaan. Nyt ei Aukustin tarvinnut mennä putkaan, koska hän olikin kuuro. Vieläpä ajettiin Aukusti pois kasarmista ja sotilaspuku otettiin häneltä pois. Hän sai mennä kotiin maatöihin.

Tietoja kotimaasta.

— 75 vuotta täytti Helsingissä marrask. 13 p:nä rouva *Aleksandra Sundberg*. Rva Sundberg on kuuromykkäin ystävä, joihin hän on tutustunut poikansa, hra J. Sundbergin kautta. Helsingin kuuromykkäin hyväksi on hän paljon toiminut ottamalla osaa ompeluseuran työhön ja johtamalla m.m. monet suuret myyjäiset, joita siellä ennen pidettiin yhdistyksen kesäkodin „Satulinnan“ ja yhdistyksen muunkin toiminnan hyväksi. Merkkipäivänä lähettivät Helsingin kuuromykkät rouva Sundbergille kukkia kiitollisuutensa ja kunnioituksensa osotukseksi.

— 70 vuotta täytti marraskuun 18 p:nä k.m. suutari *Tuho Kilpeläinen* Nastolassa.

— 50 vuotta täytti lokakuun 3 p:nä k.m. maanviljelystyömies *Arvi Anttila* Ylöjärvellä. Samoin täyttävät 50 vuotta k.m. rouva *Ida Vikman* o.s. Ohman Lohjan Gerknissä joulukuun 15 p:nä ja k.m. suutari *Joh. Edu. Almgren* Vihdissä joulukuun 3 p:nä.

— 50 vuotta täyttää jouluk. 23 päivänä k.m. talonlainen *Ville Puttila* Iitin Sääksjärvellä.

— Palkinnon saanut kuuro. Ensimmäisen palkinnon, kunniakirjan, pitseistään, sai kuuro *Hilja Melanen* Mäntän ja Kuoreveden maamiesseuran pitämässä käsityönäytelässä Mäntässä syyskuussa tänä vuonna.

— Oletko jo tilannut „Kuuromykkäin Lehden“ vuodeksi 1926? Jos et ole vielä tilannut, niin mene kiireesti lähimpään postitoimistoon tekemään tilauksesi. Tahdi kirjoita suoraan lehden toimitukselle Helsinkiin. Lähetä tilaushinta, 15 mk, sinne, niin saat lehden ensi vuodeksi. Olet jo huomannut, että K.m. Lehden tilaushintaa on täytyntä korottaa. Ennen se maksoi 10 mk. vuodessa. *Ensi vuoden alusta alkaen maksaa se 15 mk.* Minkätähden tilaushinta on korotettu? Sentähden, että K.m. Lehti tähän asti monta vuotta on maksanut liian vähän. 10 mk. on vähän. Lehti on tuottanut paljon tappiota. Mutta nyt tulee lisäksi vielä se, että kirjapainoyölläiset ovat saaneet tuntuvan palkankorotuksen. Sentähden on kirjapaino korottanut K.m. Lehden painatus-

maksua. Emme voi mitenkään enää antaa lehteä 10 markalla, vaan täytyy korottaa se 15 markaksi. Se ei ole paljon. Lehtemme ilmestyy kerran kuussa. Siinä on kiviakin paljon. Toivomme ettei tämä korotettu hinta, 15 mk, estä ketään tilaamasta lehteä. Ensi vuonna pidetään kuuromykkäin kokous Porvoossa. Kuuromykkäin Lehti ilmoittaa milloin kokous pidetään, miten sinne matkustetaan, mitä siellä tehdään j.n.e. Kokouksen jälkeen kertoo lehtemme mitä Porvoon kokouksessa tapahtui sekä julkaisee kuvia kokouksesta. Jokaisen k.m. täytyy siis lukea tämä lehti voidakseen tietää Porvoon kokouksesta!! Tilatkaa lehtenne ja hankkikaa sille lisää tilaajia jo hyvissä ajoin joulukuussa. Tammikuun numero lähetetään vielä kaikille entisille tilaajille, mutta helmikuusta alkaen tulee se vain niille, jotka ovat 15 mk. maksaneet eli uudistaneet tilauksensa.

— Vanhain kuuromykkäinpäivänä, pyhäinmiesten päivänä kerättiin monissa paikoissa k.m. yhdistyksissä, k.m. kouluissa ja k.m. ystäväin piireissä rahaa Ävikin vanhaikodin hyväksi. Tähän asti ovat avustuksia lähettäneet kodin taloudenhoitajalle, hra Sundbergille, seuraavat: Tampereen k.m. yhdistys 300 mk., Viipurin k.m. yhdistys 175 mk.; Kuopion k.m. yhdistys 170 mk.; Porvoon k.m. yhdistys 239 mk.; Helsingin k.m. yhdistys 700 mk.; Oulun k.m. koulun opettajat ja oppilaat 190 mk.; Bruno Mouton 50 mk.; Irene ja Artturi Karlsson 50 mk.

— Hämeenlinnan kuuromykkäin yhdistys viettää joulujuhlaansa yhdistyksen huoneustolla ruotsalaisella yhteiskoululla Niittykatu 1 lauantaina tammik. 2 p. illalla kello 6 alkaen. Ohjelma monipuolinen, m.m. joulupukki y.m.

Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita läheltä ja kaukaa. Kortteereja hommitaan auliisti pitempimatkaisille.

— Lahdessa pidetään pieni joulujuhla joulukuun 27 p:nä, kello 5 i.p. Kokoonnutaan rukoushuoneella.

— Taas kuuromykkä ruhjoutunut junan alla kuolleeksi. Marrask. 9 p:nä kello 7 aamulla jäi Viipurissa Maaskolan ratapihalta teurastamolle matkalla olevan päivystäjän alle kuuromykkä *Olli Karpinen* ruhjoutuen kuoliaaksi. Hän oli kaupungin rakennuskonttorin palveluksessa ja oli maanantaiaamuna menossa työhön kun onnettomuus hänet kohtasi. Ruumis toimitettiin kunnallissairaalan leikkaushuoneelle.

Marraskuun 15 p:nä kätettiin haudan lepoon Ristimäen vanhalla hautausmaalla Olli Karppisen maallinen tomu. Kunnallissairaalan kappeliin kokoonui omaisia ja k.m. tovereita katsomaan. Lukkarikuoro lauloi ja sen jälkeen kantoi ruumiin 6 k.m. yhden jäsentä vaunuun. Ruumiin siunauksen hautausmaalla toimitti tuomiorovasti Jauhainen suuren saattojoukon saapuvilla oloissa. Helmi Kaski tulkitsti viittomalla haudalla, mitä lausui rovasti sureville omaisille ja ystäville ja viimeksi piti rukouksen. Kun hauta oli luotu umpeen, lauloi taas lukkarikuoro useita lauluja. Lopuksi peittivät omaiset ja toverit hautakummun seppeleillä ja kukkasilla. Sen jälkeen mentiin kahville.

Häntä kaipaavat vaimonsa Riitta o.s. Juvonen ja 3 alaikäistä lasta, 2 veljeä sekä 2 siskoa. Vainaja oli 56 v. 6 kk. vanha. Hän oli kauan sitten käynyt Kuopion kuorjenkoulua. Monet vuodet oli hän työskennellyt Viipurissa ja oli ahkera ja siivo mies.

— Viipuri. Marraskuun 22 p., tuomiosunnuntaina, pidettiin kuuromykkille Herran ehtoollinen Agricolan kirkossa, jossa ehtoollissaarnan piti pastori *O. Myyryläinen*. Sinne oli myöskin monta kuulevaa ihmistä saapunut. Sen jälkeen tultiin yhdistykseen ja keskusteltiin. Aika kului hauskaasti myöhäisille tunneille. Lähettiin kotia tyytyväisin mielin.

— Joulukuusijuhlan toimeenpanee Viipurin k.m. yhdistys hauskalla ohjelmalla ensi tammikuun 2 p. 1926.

— Tampereen kuuromykkäin yhdistys viettää joulu-kuusijuhlaansa uudenv. päivänä eli tammik. 1 p:nä 1926 Johanneksen koululla alkaen klo 6 i.p. Tervetuloa.

— Esitelmäpäivät järjestää Helsingin Kuuromykkäin Yhdistys Helsingin ja sen ympäristön kuuromykkäille tammikuun 5—6 p:nä 1926. Esitelmäpäivät aloitetaan loppiaisatona klo 7 ip. Loppiaisena pidetään jumalanpalvelus klo 11 ap. Nikolainkirkon paviljongissa; esitelmät klo 1 ip. ja illanvietto klo 7 ip. H.K.Y:n huoneustossa, Tervetuloa!

— Ävikin sähköistämisrahastoon ovat lahjoittaneet: Hankoniemen kuuromykkät jumalanpalvelukseensa 35 mk.; „Sasu Punanen“ saunan sähköistämiseksi 150 mk., eräs Savon tytär 100 mk., Riihimäen k.m. yhdistys 170 mk.

— Kuuromykkä Juho Jokipiä kuoli pitkällisen taudin sairastettuaan Virtain Kannokossa marrask. 11 p:nä, 57 vuoden ikäisenä.

— Helsinki. Adventtisunnuntaina, marrask. 29 p:nä, pidettiin Helsingin k.m. keskuudessa ensi kerran n.s. seurakuntajuhla. Aamupäivällä oli jumalanpalvelus kirkossa. Astuessaan kirkkoon hämmästyivät k.m. kun näkivät siellä uuden, kauniin ja arvokkaan kirkonkoristuksen. Altaripöydän yläpuolelle oli nim. riipustettu kipsinen taideteos, ristiinnaulitun Kristuksen kuva. Tämän ensimmäisen kirkkokoristuksen oli seurakunnalle lahjoittanut ensimmäisenä seurakuntajuhlana rouva Aleksandra Sundberg äsken viettämänsä 75 vuotispäivänsä johdosta. — Saman päivän illalla jatkettiin juhlaa k.m. yhdistyksen huoneustossa. Siellä k.m. pappi piti esitelmän „kirkkoneuvoston tehtävistä“. Myös luki hän kokoukselle Helsingin k.m. seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesääntöehdotuksen, joka hyväksyttiin. Sen jälkeen valittiin k.m. kirkkoneuvoston ensi kerran 5 jäsentä. Itse-ohikeutettu jäsen on Helsingissä asuva k.m. pappi. Muiksi jäseniksi valittiin yksimielisesti herrat J. Sundberg, Fr. Schoultz, Vilho Salovaara ja Aina Blomqvist. — Lehtemme ensi numerossa kerromme k.m. kirkkoneuvoston tehtävistä sekä julkaisemme Helsingin k.m. kirkkoneuvoston ohjesäännöt siltä varalta, että ehkä muuallakin koetettaisiin valita erityinen kirkkoneuvosto tukemaan uskonnollista työtä k.m. keskuudessa. — Vielä kertoi past. Nyberg k.m.ille suojelukasvatustyöstä Helsingin kaupungissa ja kuvaili käyntiään Bengtsärin kasvatuskodissa, jossa 70 helsinkiläistä poikaa on kasvatettavana. — Ensimmäiseksi tehtäväkseen sai uusi kirkkoneuvosto käydä kiittämässä rouva Sundbergia hänen lahjoittamastaan taideteoksesta k.m. kirkkoon. — Illan kuluessa esiintyi vielä kirkkoneuvoston jäsen, kaivertaja hra Fr. Schoultz pitäen lyhyen puheen. Hän ilmoitti lahjoittavansa myös erään koristeen k.m. kirkkoon ja näytti sen hämmästyneille läsnäolijoille. Hra Schoultz, joka on ammatiltaan kaivertaja, oli itse omilla käsillään valmistanut suuren *ristin hopeasta* kullattuine säteineen. Se ripustetaan punaiselle samettikankaalle kirkon saarnatuolista riippumaan. Tämän suuren, kauniin lahjan otti seisaalleen nouseva seurakunta vastaan innokkailla kätentaputuksilla ja past. Nyberg kiitti kaikkien puolesta tästä lahjasta. — Lopuksi pidettiin rukous.

— Heffata-yhdistys viettää joulujuhlansa jouluk. 31 p. klo 5 illalla Tyrvään Vinkkilässä.

— Riihimäen Kuuromykkäinyhdistyksen joulukuusijuhlat ja esitelmäpäivät pidetään 1 ja 2 päivänä tammikuuta Pohjoispiirin kansakoululla. Esitelmöitsijöiksi ovat lupautuneet kirkkoherra Kuuliala, pastori Nyberg, hra John Sundberg, luultavasti opettaja J. Palomaa. Siis tervetuloa esitelmäpäiville. Kokoonnutaan 1 p:nä klo 12 päivällä.

TILAUSILMOITUS

KUUROMYKKÄIN LEHTI V. 1926

Kuuromykkäin oma lehti aikoo ilmestyä taas ensi vuoden alusta samankokoisena ja samaan suuntaan toimitettuna kuin ennenkin. Ensi vuosi on lehtemme 32 ilmestymisvuosi.

Kuuromykkäin Lehteen koetetaan saada opettavia, hyödyllisiä ja huvittavia kirjoituksia Suomen kuuromykkien, heidän opettajainsa ja ystäväinsä luettavaksi. Siihen painetaan uutisia ja tietoja sekä kotimaan että ulkomaittenkin kuuromykkien elämästä ja harrastuksista. Myöskin hankitaan siihen kuvia varojen mukaan. Oma urheiluosasto tulee lehdesämme olemaan myös. Sitä hoitaa hra E. Karilas.

— Toivomme, että jokainen kuuromykkä tilaisi oman lehtensä ja levittäisi sitä myös kuulevain sukulaistensa ja tuttavainsa keskuuteen.

— Kuuromykkäin Lehti ilmestyy kerran kuussa 8 sivuisena. Tilaushinta ensi vuonna on korotettu 15 markkaan. K.m. koulujen oppilaat saavat lehden 5 markalla kun tilaus tehdään yhdessä jonkun opettajan kautta.

Lehtea voi tilata kaikissa postikonttoreissa maalla ja kaupungeissa tai suoraan toimitukselta osoite: Kuuromykkäin Lehti, Johanneksentie 4, Helsinki.

Puolenvuoden tilauksia ei oteta vastaan! Tilata lehti ajoissa joulukuussa!

Huugo Nyberg.

»KUUROMYKKÄIN JOULU»

Oletko jo tilannut „Kuuromykkäin Joulun“? Jos et ole vielä hankkinut sitä itsellesi, niin kirjoita kiireesti Helsinkiin, pane hinta 5 mk kirjeeseen ja tarkka osoitteesi mukaan, niin saat hyvää ja hauskaa joululukemista luettavaksi ja paljon kuvia katseltavaksi moniksi juhlapyhiksi. Koeta vielä myydäkin joululehtiä muille! Vielä on paljon kuuromykkäin joululehtiä saatavana!

Raitis kuuromykkärenki

saa paikan tammik. 1 p:stä.

Oskar Louttu
os. Sammaljoki.